

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhasábos petitsor egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvántartás: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.
Kiadóhivatal: Kósch Árpád könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Emberi gyarlóságok.

Hiba nélkül ember nem létezik. A ki talán legerősebb jellemnek látszik, ahhoz is tapad több-kevesebb gyengeség. Azt a törekvést, a mely a tökéletes elérésére irányul, kielégítő siker sohasem koronázhatja. A legtöbb, a mit elérhetünk, az, hogy a jó tulajdonságok annyira fedezik, illetve ellensúlyozzák a fogyatkozásokat, hogy a közfelfogás szerint jellemük kifogástalan lesz.

Mindezek dacára azonban folytonosan, kitartóan oda kell törekednünk, hogy a hibákat, fogyatkozásokat ostorozzuk, hogy ezáltal a jellem csiszolását előmozdítsuk. Annál könnyebben érhetjük ezt el, mennél szigorúbb s kevésbé elnéző az a kritika, a melyet önmagunkkal szemben gyakorolunk.

A modern élet nemcsak azt az idegölő, sorvasztó, gyors, szinte lélekzet nélküli munkálkodást szülte, a mely elkezdve az ipar legkezdetlegesebb ágaitól, az újabb kor alkotásait mindenütt jellemzi, megteremtett olyan fél-szegségeket és gyarlóságokat is, a melyek megmértelyezik az egyes embereket, a társas életet és ezzel együtt az egész társadalmat. Beteggé, gyöngévé teszik ezek a kinövések a testet, a lelket egyaránt. Már pedig beteg emberek társadalmának nemzetet fenntartó ereje, képessége elernyed, külső átalakító áramlatoknak képtelen ellentállni s ennek folyománya-kép pusztulásnak indul a nemzet, mert hiszen fenntartó elemei szem elől tévesztik a saját testi és lelki épségük ápolását és ideges gyorsasággal, kíméletlenül, társaik jogait és kivált-

ságait tekintetbe nem véve, egymást legyűrve, keresztülgázolva, a kultúra, a haladás elektrikus lángjai mellett törnek a megélhetés, a boldogulás célja felé. A beteg test, a gyöngye lélek pedig e kíméletlen, vad hajszában felmondják a szolgálatot és a küzdő törekvéseinek csaknem kezdetén esik össze, mielőtt a kitűzött célpontot csak meg is közelíthette volna.

Azok között a hibák és gyarlóságok között, a melyek a békés, nyugodt családi és társadalmi életet úgyszólván lehetetlenné teszik, a legveszedelmesebb és egyszerűs mind a leggyarlóbb az, a mely az újabb időkben mind szélesebb mederben terjed és mindinkább megmértelyezi az emberek életét és törekvéseit: a nagyravágyás. Kevesen vannak az olyan emberek, a kik elégedettek a sorsukkal. Az egyik kész a koplalásra, a legnagyobb nélkülözésekre, csak hogy többnek lássék, mint a mi tényleg; a másik a külső fényt igyekszik oly módon fenntartani, hogy költsékezik, gavalléroskodik, dacára, hogy jövedelmei meg sem közelítik a fényűzéssel, az úrhatnamságokkal járó óriási kiadásokat s mindezt azért teszi, hogy lépést tartson, együttéljen azzal a társasággal, a melybe talán véletlenül, avagy születésnél fogva, vagy régi tehetősebb vagyoni viszonyok segítségével belekerült. S a helyett, hogy a midőn viszonyai e társasággal való együttélést lehetetlenné teszik, otthagyná azt s félretéve minden előítéletet, munkához, dologhoz fogna, inkább a kényelmesebb, bár nem tisztességes útra tér, hogy a régi kedvteléseknek, passióknak élhessen. Gyakran — sajnos, igen gyak-

ran — láthatjuk, mikép visz romlásba egész családokat ez a nagyratörekvés vágy.

S honnan ered ez a káros jelenség? Azt mondják, hogy a kultúra az a bacillus, az a mérge, a mely ezt a betegséget az emberek agyába beleoltotta s azt megmértelyezte. Ilyenkor arra utalnak, hogy a civilizálatlan, barbár népeknél nem észlelhető. S bár a felületen szemlélődés látszólag szintén ezt bizonyítja, azonban mégis igazságtalan dolog a fejlődést, a kulturát okozni e bajokért. A kulturának megvan a maga útja: a tudomány, művészet, ipar és kereskedelem a termékeny talajai annak. Mert hiszen miért volna a kultúra hibás abban, ha a nagyzó díjnak kávéházban dorbézol, a mikor csekély — a rendes szolid megélhetésre is csak nagyon szűken elég — keresetet kezéhez kapja, vagy szerencsejátékot játszik éjjelnappal; avagy a napszám egész héten dolgozik, hogy vasárnap kevés munkabérért a korcsmában elköltse?

A kulturát nem szabad és nem is lehet ezekért okolni. Az emberi gyarlóságok és fél-szegségek más forrásokból erednek. Mások az indító okok, a melyek az emberek és a társadalom romlását előidézék: az erkölcsök sülyedése, azok hiánya. Ezek az okai annak, hogy az emberek beteges türelmetlenséggel hajszolják a jobb módot, dacára, hogy szerényen, de elégedetten élhetnek sorsukban; ez öli ki szívükből a felebaráti szeretetet, ez az oka a családi béke feldúlásának, ez az oka, hogy kipusztul az emberekből az egymás iránti bizalom, elhal bennük az Isten tisztelete és imádása. Nincs erkölcsük, nincs hitük.

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Máter salvatoris.

A divatárú bolt kirakatán
Bádméskodik egy szép falusi lány.
A termete, nézése, mint az őse...
E csifra, nagy paloták sora közt
Tudom jól, hogy jutott eszégény.

Otthon fogyóban volt már a kenyér,
S ki mást sohsem bánt, az mástól se fél,
Szülői nagy bírvást, az Istenadták,
Itt becsülettel szolgálatba adták,
Szűs Máriára bísva őt!

Ruhája még a falujabeli,
A haját is befonva viseli,
Még kis falujok tiszta levegője
Veze körül, s kildatásik még belőle,
Hogy estéknént imádkosik!

De ahogy bámul a kirakaton,
Önkéntelenül felfohászokodom:
„Óh Mária, ki őrisője lettél,
Te tudod ámbar, hogy mit cselekedtél,
En féltem a varázssodat!”

Szabolcska Mihály.

Herfurth József ifjúkora.

— A megboldogult híres kollégiumi professzor naplójegyzetei ifjúkorából. —

Közletemi Frenyó Lajos. (Folytatás.)
Azonban térjünk át a szellemi eledelre. No, már az kielégíthette a legválogatosabb inyenczet is, kivált a theologia, historia, nyelvészet és jog, kevésbé a philosophia. Én eddigi életemben sokat olvastam, tanultam s mi magyar diákok nem voltunk hanyagok, sem tökkel ütöttek, de valóságos antididakták; én is sokat tudtam, de mindaz rendezetlen, olyan Conversations-Lexikon-féle tömeg volt a fejemben, mely a német egyetemeken jegezedett és legalább mozaikká: öntudatos tudásá lett. Legtöbbet, mondhatom mindent, Hase Károly egyháztörténelmi, ébresztő és irányadó előadásainak köszönök, kinél az egyháztörténelem a keresztyén világ egyetemes művelődési történelmévé lett. Az Altmeister csak 1890-ben költözött el, mintha a természet is óvakodott volna hozzányulni, mintha az istenség benne talált volna profétájára, a végső határig nyújtotta élete fonalát; 60 éves tanárságának neveltjei, meg nem számolt ezerek hálája kísérte őt sírjába, de szelleme örökké fog élni.

Írott és elmondott előadásainak tartalma alapos és kimerítő, formája költői volt, valóságos költő-történész volt. Egy félszázad múltán is elevenen látom, hallom és érzem őt. Hálámnak kétszeresnek kell lennie, mert gyakorta vont engemet társaságába és az általa rendezett vígadalmas Kränzchenekbe. Sohase vettem szebb hasznát zongorázásomnak, mint midőn felszólított: «Spielen Sie einen Deutsch (Walzer) und ich will darnach tanzen».

A hírneves historicus, Luden Henrik már akkor elaggott tanár volt, előadása a francia forradalomról csak kedves fecsegés volt, igazán causerie. Úgy mesélte azt el, mint szemtanú-kortárs, mint Walther Scott «nagyapája». Emelőbbek, behatóbbak voltak szavai látogatószobájában, sokszor megfordultam nála. A jénai tanárokat talán legjobban jellemzi, hogy igen szívesen fogadták házuknál hallgatóikat. Több tanáram voltak: Apel és Mirbt a bölcséletben stb.

Azonkívül hospitáltam Götting (r. archeologia), Wolf (német irodalom), Bachmann (logika), Franke (pandekták) és Schleidennál (aesthetika) tanároknál. De ezen szellemi étkezés után jó lesz még a materialisból is valamit bevenni, hiszen ez is nevelőleg hatott reám.

Reggelizés előtt felpohár

Schmidthauer-féle radio-activ

Igmándi

keserűvíz

az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Használata valódi áldás: gyomorbetegségeknek és székszorulásban szenvedőknek.

Csodálatos gyógyerejét az igmándi víz radium-tartalmának köszöni, a mely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve, miért is bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel — Fő-szétküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható Eperjesen Bohrandt J. W., Holénia B. és minden jobb gyógyszerár- és fűszerüzletben: kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Az egyedüli természetes keserűvíz, a mely kis üvegben is kapható.

Ha a lapok törvényszéki rovatait figyelemmel kísérjük, láthatjuk, hogy mindinkább szaporodnak azok a bűncselekmények, a melyek vagyonszerzésre, a pénznek bűnös úton való megszerzésére irányulnak. A társadalmi renden elkövetett e bűncselekményekért pedig a törvények szereznek megtorlást és elégtételt és a társadalom napirendre tér fölöttük. A helyett, hogy azon gondolkodnék, mikép lehetne a társadalmi rendet erkölcsi úton helyreállítani és a gyalogságok megszüntetésével a bűnök megszüntetni, vagy legalább azok számát csökkenteni.

A rosszat még csírájában kell elfojtani s ez csakis úgy lehetséges, ha a gyermekek még ártatlan lelkületét szebb, nemesebb eszmékkel tápláljuk, mint ma, mert csak egy jól, helyes irányban és czélszerűen nevelt új nemzedék keltheti föl ismét a szunnyadó s már kihálófélben lévő, az erkölcstelenség posványába süllyedő tiszta, nemes érzést, a becsületes felfogást, a felebaráti szeretetet, a vallás iránti tiszteletet s a haza önzetlen, megalkuvást nem ismerő szeretetét és imádatát. Önerzetet, becsvágyat kell korán a gyermeki lelkekbe csöpögtetni, mert ez szüli a férfiaságot, az akaratot és képességet ad az étellel bátran, rettegés nélkül megküzdeni. Nem lesznek akkor azokból hasznavehetetlen élődijei a társadalomnak, hanem hasznos, munkaszerető, ambíciózus tagjai annak s hű fiai a hazának. Ezeknek megvalósítása a jövő legszentebb és legnemesebb feladata.

Orvtámadás a villanytelep művezetője ellen.

Futótűzként terjedt el városunkban aug. 2-ikán a délutáni órákban a hír, hogy *Firley Antal* villanytelepi művezetőt egy munkás orvul megtámadta s egy konyhakéssel őt veszélyesen összeszurkálta. A közönség osztatlan részvétellel volt *Firley* iránt, mert mindenki úgy ismeri őt, mint kötelességtudó, finom modorú, ügyes és képzett embert. Szerkesztőségünk tájékozódott az ügy legapróbb részleteiről is, beletekintett a rendőrség által felvett jegyzőkönyvbe is, beszélt a súlyosan megsebesült *Firley*vel s ezek alapján a következőkben adhatjuk elő a tényállást: *Verbovanyecz* András kapipalvágási születésű, 40 éves villanytelepi munkás ezelőtt 2—3 évvel észrevette, hogy a Kassai-úton lévő villanyvezetékben hiba van, meg akarta javítani, de nem lévén jártassága e téren, ügytelensége folytán oly szerencsétlenül fogta meg balkezevel a vezetékot, hogy balkeze feje valósággal összegegett s ezáltal nyomorék

lett. A villanytársulat, daczára ennek, továbbra is alkalmazta őt munkásnak éppen azért, mert a szerencsétlenség ilyenmő munkájában érte őt, s alkalmazta daczára annak, hogy *Verbovanyecz* e mellett részeges, megbízhatatlan ember volt. Nemrégiben a munkások bérét emelték, a *Verbovanyecz*ét éppen részegeskedése miatt nem emelését is *Firley Antal* művezetőnek tulajdonította s e miatt — saját vallomása szerint — bosszút forralt ellene. Augusztus 2-ikán délután elment otthonról, magához vett egy élesre kifest konyhakést oly czéllal, hogy ezzel *Firley*et leszurja. Elment a villanytelepre, a hol *Firley* a gépházban egy asztalnál ülve végezte szokott ellenőrző munkáját. *Verbovanyecz* lassan a háta mögé állott s éles konyhakésével hátulról egyszer a lapoczkájába, másodszer a nyakába szúrta s ezzel elfutott. *Firley* eleinte mit sem sejtve, azt gondolta, hogy valami szilánk érte őt, csak a gépész mondta neki, hogy *Verbovanyecz* szúrta meg késével. Erre *Firley* zsebkendőjével befogta a tátongó és erősen vérző sebet s elindult hazafelé. Útközben azonban erősebb lett a vérzés, beállott a sebláz — *Firley* összeesett. Az arra menők azután bevitték őt a kórházba, a hol gondos kezelés alá veték a súlyosan megsebesültet. *Verbovanyecz*, az orvgyilkos pedig — saját vallomása szerint — a tett után elmenekült, konyhakését eldobta s elment a kir. ügyészséghez feljelenteni magát. Az ügyészség azután telefonált a rendőrségnek, a mely azután bekísérte őt a városházára, a hol kihallgatás után lecsukták őt. Az orvgyilkos megátalkodottságát mi sem bizonyítja jobban, mint vallomásának utolsó mondata: «Tudtam és tudom, hogy rám súlyos büntetés vár, de miután én már nyomorék vagyok, legyen ő is az». — *Firley Antal* sebei nem életveszélyesek; a gondos ápolás és kezelés alatt remélhetőleg rövid időn belül felépül.

HIREK.

— **Személyi hír.** *Urban Gyula*, a köztisztviselőben és szeretetben álló ítélőtáblai bíró egészségi állapotában — mint igaz örömmel értesülünk — örvendetes javulás állott be.

— **Negyven éves találkozó.** Ősi Kollégiumunk tisztelet parancsoló százados falai között évről-évre, így a nyári szünet folyamán, találkozást adnak egymásnak olyanok, a kik tíz, húsz, huszonöt évvel ezelőtt végeztek tanulmányaikat a Kollégium főgimnáziumában. Egy ilyen találkozóról számolunk be az alkalommal, a mely érzelmi momentumokban gazdag lefolyásánál, valamint azon körülménynél fogva, hogy az abban résztvevők negyven évvel ezelőtt tettek érettségi vizsgálatot Kollégiumunkban, méltó arra, hogy e lapokban megörökíttessék. Negyven esztendő nagy idő az ember életében. Ezernyolczszázhatvanhatban tizennyolcz matus tanuló bocsátott ki falai közül az ősi alma mater, ezek közül csak három halt el e hosszú negyven év alatt; az életben lévők közül, a kik kivétel nélkül becsületet, tisztességet szereztek jellemükkel, munkás-

ságukkal és tudásokkal iskolánknak, többen kimentették elmaradásukat, ellenben megjelentek, ezek közül ketten a távol külföldről: 1. *Bán Géza*, eperjesi m. kir. adótárnok, 2. dr. *Dirner Lajos* budapesti orvos, 3. *Klein Samu*, dobsinai leányiskolai nyug. igazgató, 4. *Krayzell Aladár* eperjesi polgármester, 5. dr. *Lorenz Gyula* vármegyei kórház-igazgató Nyiregyházáról, 6. dr. *Roth Vilmos* egyetemi tanár és orvos Bécsben, 7. dr. *Wald Henrik* orvos Newyorkban. Július hó 28-ikán délelőtt e hét tagból álló társaság, a tisztelet- és szeretetnek nemes érzelmeitől vezetve, először egyetlen életben levő s még most is működő tanárát, *Ludmann Ottót* kereste fel. Valóban megindító jelenet volt az, a midőn az ősz tanár — szellemének teljes frissességében, jó testi egészségben — tanítványainak háláját, köszönetét fogadta. A volt tanítványok — most legnagyobb részben már szintén öszülő fővel, az élet nagy iskoláját is megjárva — mély meghatottság hangján fejezték ki hálájukat, a melyet a Kollégium és tanárai iránt érzettek, köszönetüket azon szellemi kincsekért, melyeket innen az életbe magukkal vittek s boldognak vallották magukat, hogy életben találhatták még egyik kiváló tanárukat, a kinek mindezt elmondhatták. E nemes és felmagasztosító érzelmektől eltelve keresték fel ezután kedves volt tanárunk vezetése mellett a Kollégiumot, a melyben, habár e hosszú idő alatt nagy átalakuláson ment át, mégis sikerült nagy részét azon tantermeknek és helyiségeknek megtalálni, a hol egykor tanultak; majd innen az evangélikus temetőbe mentek a hol kegyeletteljes megemlékezéssel áidoztak elhunyt volt tanáraiknak, felkeresvén *Flórián Jakab*, *Hazsinszky Frigyes* és *Tamás* és *Vandrak András* kollégiumi tanárok sírjait. A társaság — miután magát *Divald Károly* fényképezésnél lefényképezette — a Fekete-sas szálloda egyik külön termében ebédhez ült. Vidám beszélgetés, a mult emlékeinek felidézése mellett különösen kedvre hangolta a társaságot az ügyes ifj. *Tuleja Lajos* bandája, a mely negyven év előtt divatos nótákkal mulattatta a késő délutáni órákig együttmaradó társaságot. Méltó befejezése volt a résztvevőkre nézve feledhetetlen szép napnak az a kedélyes este, a melyet egyik iskolatársuk, *Krayzell Aladár* polgármester vendéglátó házában, annak vendégszerető családja körében töltöttek. A találkozó résztvevők *Ludmann Ottó* kollégiumi igazgató nevére alapítványt tettek.

— **Országgyűlési képviselőnk balesete.** Újházy Iván, képviselőnk e napokban majdnem végzetes baleset érte. A midőn nejevel Budamér és Böki között kocsizott, velük szembe rohanva jött egy automobil. Képviselőnk lovai távolról észrevén az automobil, ágaskodni és tombolni kezdtek; hasztalan volt a figyelmeztetés, hogy az automobil álljon meg, túlköelve egyre közelebb jött a kocsihoz, mire a lovak megvadulva, felborították a hintót s képviselőnk és neje súlyosabb zúzódásokat szenvedtek. A táviratilag meghívott városi főorvos, dr. *Holénia Gyula* megtette a szükséges orvosi intézkedéseket, úgy, hogy remélhető képviselőnknek és nejének mielőbbi felépülése. Éber rendőrségünk már megállapította az automobil tulajdonosát.

Én mint benevolus auditor, tulajdonképen «potator» a «Bären» nevű Burschenschaft Kneipejében idogáltam és dalogattam; mérsékelt irányúak és nem valódi asketikus Deutschthümlerek, Eichelfresserek voltak. Mint benevolusnak elnézték, hogy a professorok által rendezett «Rosenbal»-okra eljártam. Bizony eljárta én az Öhlenmühlére, Wölnitzre, Ziegenhain-, Lichtenhain- és Weimarba is. Lichtenhain söréről az a hír járta, hogy csak annak ízlik, ki tőle részegszik meg. Probatum est, de én soha sem kedveltem meg. Fakupából iszszák, hogy szürke zavaros színe vissza ne rettentse az ivót, hiszen békának szolgálhatna menhelyül. A 12 magyar Weimarba való kirándulása igazán pajzán, diákos volt.

Hauderer — most azt fiakernek gúnyolják — rendszerint egyfogató volt, vitt Weimarba. Ha gebéjét láttam, eszembe jutott, hogy benne őszindai generális bűnhődik, azért nem sajnálta a *Hauderer* az ostort. A Ráuberkeket adták, azért zarándokoltunk oda: a jénai diákság, mert nélküle csak nem énekelhető a Die Nacht ist unser Nachtquartier, Ein freies Leben führen wir és a Gaudeamus. Azonban előbb meglátogattuk Goethe szobáját, a sírkertet, hol Ágost nagyherceg és Schiller közt nyugszik. Azután, mert tilos volt, pipázni mentünk a parkba. Csakhamar üzőbe vett valami Polzeiféle. Mi, tíz magyar, tízfél elvesztünk a bokrok közt, a két polzeit ez annyira megzavarta, hogy megállottak, tanakodtak és minthogy ketten tízfél nem szakadhattak, felhagytak az üldözéssel.

A színházba későn érkezünk, telised teli volt mi régi traditio nyomán, hogy helyet és ülést nyerhessünk, lóczával és «Platz machen» szóval berohan-

tunk a földszintre és lett helyünk. A liberalis nagyherceg is megjelent; liberalisnak mondom azért, mert fel sem vette, hogy a diákság fel nem kelt, mikor ő bejött, míg a páholyos udvariak és honoratorok üléseikről felkeltek, valahányszor ő királyi fenségének felállani tetszett, a mi gyakran történt, valószínűleg demonstratióból és finom intésül a diákoknak, de hogy ez az intés mennyire fogott, ki látszik abból is hogy voltak megrögzött *Burschok*, a kik színes sapkájukat az egész előadás alatt fejkön tartották. Az előadás normálisan folyt le.

Késő éjjel, tulajdonképen másnap hajnalhasadáskor, nem minden tréta és csíny nélkül érkezünk Jénába.

De a keilhausi (schwarzburgi Rudolstadt vidékén) és blankenburgi kirándulásokról is meg kell emlékeznem. Ott a Schnepfenthal-féle nevelő-tanintézetéről, itt Fröbelről, mindkettő nevelő hatással volt reám és szintén emlékeimnek gyöngyeihez tartozik.

A Rudolstadtól egy órányira fekvő, erdőben eldugott falucskában: Keilhauban a paedagogiai reformátor *Fröbel Frigyes*, *Langenthal* és *Mittendorf*, mindhárman Lützw-csapatbeliek, 1817-ben nevelő-intézetet alapítottak, melyben ottjártamban — 1844. márczius végén — még *Mittendorf* működött, de a vezetőlele *Barop* volt. Az intézet egy demokratikus család, benne a gróf, polgár és paraszt fia egyenlő, melyben kivált a jellemképzésre fektetik a fősúlyt, de a klaszszikus nyelvekre is és a feladat magasabb fokú praktikus pályára és a gymnasium felsőbb osztályaira előkészíteni. Lelket és testet erősíteni, ez volt a jelszó. Nyári hónapokban a szép napokat az erdőben töltötték a fiúk, falomból készült lugasokban s a nyári szünető-

ben messze terjedő gyalogutakat tettek, természetesen a tanárokkal, egyszer egészen Prágáig. Nehezemre esett ettől az «otthon»-tól megválni. Estve mesélnem kellett magyar hazámról. Az éneke és tornára is nagy gondot fordítanak.

Fröbel a szomszéd egy óra járásnyira fekvő Blankenburgban élt és az általa alapított — e nemben első — gyermekertben működött. Soha egyszerűbben berendezett házat, lakást nem láttam. Minthogy a kert — nem tudom, milyen okból — szünetelt, csak az öreg apót találtuk ott, felesége sem volt otthon. Ajánlatára a Schwarze vadregényes völgybe rándultunk ki vele: én és társam *Ambrózy*. Útközben megismertettük nézeteivel, elveivel, rendszerével, methodikájával. Minden nevelésnek a természetben kell alapulnia, — mondá. Valamint a természetben, úgy az emberi fejlődésben is az uralkodó törvény az egység a különféleségben, sokféleségben. (Einheit in der Mannigfaltigkeit.) Ennek képe a sphaerium, a gömb, mert előállítása a különféleségnek az egységben, az egységnek a különféleségben. Mindkettőnek a lehető tökéletes egyesülése a nevelésnek a feladata. Az igazi emberművelődés követeli, hogy az ember a szellem és kedély egységében magamagából fejlődtesse, műveltesse az őnismertetre. Az ember ismerje fel az embert az emberiségben s megfordítva, ismerje fel a szellem (Geist) által a testet és megfordítva, szóval a nevelés lényege, hogy az egyben minden emberi tehetség kiműveltesse, de nem elkülönítve, hanem valamennyi összhangzatos viszonyban. Ugyanazért az iskola ne szakíttassék el az élettől, hanem mindkettő képezzen egységet. A fiúk nevelésénél tekintetbe kell venni a leendő embert: a

— C
közönsé
tesült a
31-ikén
boldogu
dos föld
a nemes
tette ma
kráziáv
városunl
Alsósebe
jelentés
Hugó
sógora
neje sz
Imre, V
br. Lüt
ennek f
nora, M
Kelemen
gróf Bra
továbbá
Reviczky
gyermek
számos
forrón s
ungersé
évi jülü
házassá
szos eib
1906. é
a róm.
sebesen.
Az enge
hó 3-iká
kegyüri
mutattat
Áldás é

— C
gyászjele
az összes
vel jelent
nővér, ill
rovzsky
57-ik éve
elhúnyt.
4-ikén d
egyház
nyugalot
a megha
fog a sz
bemutat
emléke
lőné sz
szül Zb
Laczkó
rovzsky

családaj
kellőleg
szerint t
Tetteit
azt a vil
kertekbe
hauban
és gyöng
sítva va
testvéris
észre. E
az anya
ment. D
és tanu
mint ott
hogy a
discimus
dig vido
munka is
Ném
rése szin
semester
1844. má
thüringia
úgy, hog

...bbben kimentettek
... ezek közül ketten
... perjesi m. kir. adó-
... sti orvos, 3. Klein
... szagató, 4. Kraysell
... Lorencs Gyula vár-
... záról, 6. dr. Roth
... esben, 7. dr. Wald
... ó 28-ikán délelőtt
... és szeretetnek ne-
... tetlen életben levő
... dmann Ottót ke-
... volt az, a midőn
... esésében, jó testi
... át, köszönetét fo-
... legnagyobb részt
... nagy iskoláját is
... ngján fejezték ki
... tanárai iránt érez-
... csekért, melyeket
... boldognak vallot-
... ak még egyik ki-
... mondhatják. E ne-
... eltele keresték
... se mellett a Kol-
... í idő alatt nagy
... nagy részét azon-
... alálni, a hol egy-
... us temetőbe men-
... éssel áldoztak el-
... Brian Jakab, Haz-
... ak András kollé-
... után magát Divald
... — a Fekete-sas
... ez ült. Vidám be-
... e mellett külön-
... ügyes ifj. Tuleja
... divatos nótákkal
... üttmaradó társa-
... evőkre nézve fe-
... es este, a melyet
... ármester vendég-
... családja körében
... dmann Ottó kol-
... ettek.

...alesete. Újházy
... em végzetes bal-
... Böki között ko-
... automobil. Kép-
... automobil, ágas-
... volt a figyelmez-
... g, túlköelve egyre
... megvadulva, fel-
... neje súlyosabb
... meghívott városi
... a szükséges or-
... ó képviselőnek
... endőrségünk már
... osát.

...k, természetesen
...gáig. Nehezemre
... Estve mesélnem
... tornára is nagy

...a fekvő Blanken-
...nben első —
...gysejében be-
...línthogy a kert
...netelt, csak az
...t otthon. Ajánla-
...e rándultunk ki
... megismertett
...dikájával. Min-
...ulnia, — mondá.
...beri fejlődésben
...különféléseben,
...altigkei.) Ennek
...állítása a külön-
...a különfélése-
...s egyesülése a
...füvelődés köve-
...ély egységében
...s az önismeretre.
...emberiségben s
...st) által a testet
...nyege, hogy az
...műveltség, de
...összhangzatos
...szakíttassék el
...egységet. A fiúk
...ndó embert: a

— **Gyászír.** Városunk sőt egész vármegyénk közönsége megdöbbenéssel és őszinte fájdalommal értesült a gyászestéről, hogy gr. *Wengerszky* Hugó júl. 31-ikén agyszélhűdés miatt hirtelen elhunyt. A regboldogult gróf valódi mintaképe volt a tevékeny, gondos földbitokosnak, a jószívű és igazságos gazdának, a nemes emberbarátnak, a ki nagyon szépen egyesítette magában a nemes arisztokráciát az igazi demokráciával. Temetése — melyen ott volt vármegyénk, városunk színe-java — nagy részvét mellett ment végbe Alsósebesen aug. 2-ikán. A család az alábbi gyászjelentést adta ki: „Öz. ungerschützi gróf *Wengerszky* Hugóné szül. révinyei *Reviczky* Ilka úgy a saját, mint sógora ungerschützi gróf *Wengerszky* Viktor, annak neje szül. *Ehrenheim* Mariella, valamint gyermekei: *Imre*, *Viktor*, *Nandine*, *Mariella*, továbbá sógornője br. *Lüttwitz* sz. ungerschützi gr. *Wengerszky* Lujza, ennek férje báró *Lüttwitz* Walter, gyermekei: *Eleonora*, *Marie*, *Walter*, *Carola* és *Smilo*, nővére gr. *Brandisz* Kelemen sz. révinyei *Reviczky* Eleonora, ennek férje gróf *Brandisz* Kelemen és fiaik: *Kelemen* és *Henrik*, továbbá nővére báró *Stipsicz* Józsefné szül. révinyei *Reviczky* Sarolta, ennek férje báró *Stipsicz* József és gyermekei: *Károly*, *Lujza* és *Hugó*, valamint a többi számos rokonság nevében fájdalomtelt szívvel jelenti forrón szeretett férje, testvérük, sógoruk és nagybátyjuk: ungerschützi gróf *Wengerszky* Hugó úrnak folyó 1906. évi július hó 31-ikén reggel, élete 48-ik, legboldogabb házassága 21-ik évében váratlanul bekövetkezett gyászos elhunytát. A drága halottnak földi maradványa 1906. évi augusztus hó 2-ikán délután 2 órakor fog a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint Alsósebesen, a család sírboltban örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmise-áldozat 1906. évi augusztus hó 3-ikán délelőtt 9 órakor fog az alsósebesi és a többi kegyúri plébániák templomában az egek Urának bemutatni. Alsósebes, 1906. évi augusztus hó 1-jén. Áldás és béke poraira!

— **Gyászír.** Őszinte részvételt vettük az alábbi gyászjelentést: Alólirottak — úgy a maguk, valamint az összes rokonság nevében — fájdalomtól sújtott szívvel jelentik, hogy a felejtethetlen, legönfeláldozóbb anya, nővér, illetve sógornő: öz. *Laczkó* Rezsóné szül. *Zborovszky* Mária úrnő f. hó 2-ikán éjjel 1 órakor, élete 57-ik évében, rövid szenvedés után az Úrban csendesen elhunyt. Drága halottunk földi maradványait folyó hó 4-ikén d. u. fél 5 órakor fogjuk a r. kath. anyaszentegyház szertartása szerint a helybeli sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise-áldozat a meghalt lelkiüdvéért f. hó 6-ikán d. e. 10 órakor fog a szt. ferenciek templomában az egek Urának bemutatni. Eperjes, 1906. aug. hó 2-ikán. Legyen emléke örök és nyugalma boldog! Öz. *Karner* Miklósné szül. *Zborovszky* Lujza, öz. *Lehoczky* Sándorné szül. *Zborovszky* Ludmilla, nővérei *Laczkó* Lajos, *Laczkó* Gizella, *Laczkó* Mária, gyermekei. Öz. *Zborovszky* Sándorné szül. *Bohuny* Emilia, sógornője.

családapát, polgárt, hazafit. Nem minden szavát érttem kellőleg; Fröbelnek nem volt megadva szavakban, e szerint tisztán és egyszerűen előadni nézeteit, elveit Tetteit kell nézni, a gyakorlatot kell tekinteni. Látjuk azt a világ minden részében meghonosodott gyermekkertekben, kisedővodákban. Láttam, tapasztaltam Keilhauban Fröbel eszméit tisztán megvalósítva. A szeretet és gyöngédség (Milde) szelleme, mely ott uralkodik, párosítva van következetes komolysággal, egyenlőséggel, testvériséggel; kasznak legkisebb nyomát sem vettem észre. Egy család volt az, melyben a tanárok nejei az anya szerepét viszik. És ez mind oly simán, vidáman ment. Dolgoznak együtt, játszanak együttesen. A tanító és tanuló közti viszony nem lehet szebb, bensőbb, mint ott. Talán azt lehetett volna kissé kifogásolni, hogy a munkát túlságosan játéknak nézték (ludendo discimus), meg nem gondolva, hogy az élet nem mindig vidor játék, hanem keserű komolyság és nehéz munka is. Fröbel és Barop visszaemlékezéseim gyöngyei.

Németország népeinek és egyetemeinek megismerése szintén egyik célom volt, azért a száz jénai egy semester után a déli sváb Tübingát választottam s 1844. márczius végén elindultam Jénából. A fensikos thüringiai erdő öles magasságban hóval volt borítva, úgy, hogy a falvak házainak csak kéményei látszottak

— **Halálozás.** Öz. *Divald* Károlyné f. hó 3-ikán hűnyt el Bártfán, élete 66-ik évében; temetése ma, vasárnap d. u. 2 órakor megy végbe Eperjesen a Kassai-úti házából.

— **Lelkigyakorlatok tanítónók számára Eperjesen.** Az angolkisasszonyok eperjesi «B. Mariae V.» intézetében három napi lelkigyakorlatok tartatnak helybeli és vidéki tanítónók számára. Augusztus 21-ikén este 6 órakor kezdődnek, folytatólag aug. 22., 23., 24-ikén, 25-ikén reggel közös szent áldozással végződnek. Valamint a testi munkában kifáradt erőket a szünidő folyamán pihenés, üdülés és fürdők által iparkodunk helyrehozni: úgy a léleknek is szüksége van üdülés-, felfrissülésre és ezt a lelkigyakorlatok eszközlik. Az iskolai évben tanítással elfoglalva nem érnek rá a jó tanítónók; de a szünidő folyamán csak egy kis buzgóság, jóakarattal kell és eleget tehetnek e felhívásnak, mely nemcsak saját, hanem a gondjaira, nevelésükre bízott lelkek igaz boldogságát is czélozza. Hozza Isten minél számosabban őket! Lakást és teljes ellátást naponként 2 koronaért az intézetben kaphatnak. Jelentkezni az intézet főnöknőjénél, legkésőbb augusztus 14-ikéig, kell. Ezt követik tanítók számára szintén a három napi lelkigyakorlatok, melyeket ft. *Zaborovszky* Béla esperesplébános rendez az eperjesi Ferencz-rendűek zárdájában. Kezdeté 25-ikén délután 6 órakor Mindkét szent gyakorlatot ft. *Hörl* Gyula Jézus társasági atya, tanár Kalocsán, tartja. *Angolkisasszonyok főnöknője.*

— **Sebeők Sári hangversenye.** Sebeők Sári, a bécsi operaház tüneményes hangú énekesnője, a ki kassai vendégzereplésével annak idején bámulatra ragadta a műértő közönséget, augusztus hó 11-ikén Bártfafürdő igazgatóságának meghívására Bártfafürdőn nagy hangversenyt rendez. A nagyszabású hangverseny műsorát legközelebb hozzuk

— **Megfölebbezett rabbiválasztás.** Lemesen az odaváló zsidó hitközség *Deutsch* I. rabbit választotta lelkészévé. A választást azonban a választásnál elkövetett szabálytalanságért és mert a megválasztott rabbi nem tud magyarul, a községkerület hazafias tagjai megfölebbezték.

— **Értesítés.** A tiszai ág. hitv. evang. egyházkerületi Kollégium főgimnáziumában a beiratások szeptember 1., 3. és 4. napjain történnek; a tanítás szept. hó 5-ikén kezdődik. A javító, felvételi és magánvizsgálatok augusztus hó 30. és 31-ik napjain folynak le. A tandíj az egész tanévre 40 korona, mely két részletben fizethető: a beiratáskor és február hó 1-jén. Ezenkívül minden tanuló fizet vegyes-díjak czímen 13 koronát, illetve az először beiratkozók 17 koronát. A múlt iskolai évben 36 tanuló részvételével egész, illetve fél tandíjelengedésben, vallásfelekezeti különbség nélkül. A kollégium növendékei vallásfelekezeti különbség nélkül részesülhetnek a kollégiumi tápintézet kedvezményeiben. A tápintézet egész évi díja ebédért és vacsoráért 160 kor., csupán ebédért 90 kor. Ezen díjakból elen-

ki a hóból, a közlekedési tunelek az országútra torkollottak, mely, mint egy kiásott mély síkatorhasadék vonult végig.

Verőfényes nap volt s a szánba zsúfolt passagierok vígan bombáztak hógolyóval és bombáztattak viszont a tunelek torkában állók, kivált lányok által. Vig kedvében az egyik passagier, szőke, kissé piros orrú, csinos nő, mint tavaszi pacsirta, általam még sohasem hallott csengő hangon valami idegenszerű népdalt, majd tapsunkra valami operadallamot fűlemilézett. Gondolom Coburgban, a posta-stáción a váróteremben zongorához ülve (majdnem minden nagyobb stáción volt olyan), *Norma* nagyáldozat-áriáját zengette elragadtatásunkra. Nem tudakozódtam (ez sohasem volt és most sem szokásom), hogy kihez van szerencsém. Coburgban maradt. Körülbelül egy év múlva a tűzhamvaiból újra felépült berlini operaház megnyitására a «Feldlager in Schlesien» (a miből utóbb Mayerbeer a «Nordstern»-t csinálta) *Vialka* cigánylányában a thüringiai passagierra, *Jenny Lind*-re és *piroska* orroc-kájára ismertem. Tisztelegtem nála, említettem neki thüringiai szánútunkat, az akkori kedves napot, mely neki is örömetelt napja, incognitóságának diadala volt.

(Folyt. köv.)

gedésnek is van helye. A főgimn. tápdíjelengedések összege a múlt évben 800 korona. Intézeti és más jellegű ösztöndíjat, praemiumot élvezett a múlt tanévben 43 tanuló 3135 kor. összegben. Eperjes, 1906. aug. havában. *A főgimnázium igazgatósa.*

— **Késmárk ünnepe.** A miniszterelnöki palotában a minap dr. *Wekerle* Sándor miniszterelnök elnöklésével szaktanácskozás volt, melyen a Rákóczi és Thököly hamvainak hazaszállítására vonatkozó módokat vitatták meg. Az ügy részletei még nem jutottak nyilvánosságra, annyi azonban biztos, hogy Thököly hamvait szeptember hónap folyamán hozzák haza, melyeket Késmárkon nagy ünnepek keretében fognak véglegesen örök nyugalomra helyezni. Késmárkon nagyban készülnek a fejedelmi vendég fogadására.

— **A rendőrkapitány figyelmébe.** Az utóbbi napokban több szerencsétlenség történt a gyermekeknek fegyverrel játszása következtében. Ott volt a Pollák, a br. *Kollasz* s legújabbban a *Kobilicz* fiú esete. Mind a három eset eléggé bizonyítja, mily veszedelem az, ha a szülők fegyvert adnak a gyermek kezébe. Rendőrségünk nagy szolgálatot tenne a közérdeknek, ha e tekintetben is gyakorolná ellenőrzési jogát. A másik körülmény, a melyet szintén figyelmébe ajánlunk városunk derék rendőrkapitányának, az, hogy a *Salvator*-vizet hordó kocsik a legtöbbször óriási sebességgel hajtanak, főleg, ha üresek s ennek következtében is több súlyos baleset történt.

— **Vasutasok mulatsága.** A magyar szent korona országos vasutas szövetségének kassai kerülete 1906. augusztus 20-ikán, jótékonyági alapja javára, a *Lajosforrás*nál népünnepélylyel egybekötött táncmulatságot rendez. A népünnepélyen és táncmulatságon résztvevőket a helybeli állomásról a belépti-jegy felmutatása mellett különvonat fogja háromnegyed 3-kor elszállítani a *Lajosforrásra*. A népünnepély és táncmulatság nagyon sikeresnek ígérkezik. A katonazenekar és *Rác* Gyula zenekara fognak közreműködni a mulatságon.

— **Fényképező amatőrök figyelmébe!** Sötét-kamarát — nem-vásárlóknak is — a legnagyobb készséggel enged át *Cattarino* Sándor fényképezési cikkek és gépek raktára, Eperjes.

— **A cs. és kir. szab. Kassa-Oderbergi vasút** kezelése alatt álló helyiérdekű vasutak vonalain (a *Csorbató* fogaskerekű vasút kivételével) személyek, útipodgyász és kutyák szállítására érvényes helyi díjszabása, mely f. é. aug. hó 1-jétől érvényes, már megjelent s 40 fillérért minden állomás pénztáránál kapható.

— **A kiegyezés közlekedési kérdései** közt, melyekre nézve a két kormány tárgyalni fog, jelentékeny szerepe lesz a kassa—oderbergi vasút államosításának is. Erről a tárgyalások csak a kiegyezés meritumával kapcsolatban fognak megindulni. A kérdés nehézsége főleg abban van, hogy a kölcsönös megállapodások interpretálásában e vasútra vonatkozólag nézeteltérések vannak. A közlekedési kérdések közé tartozik továbbá *Dalmácia* új vasúti összeköttetése is *Ausztriával*. Mivel a vonal magyar területet is fog érinteni, a magyar kormányval természetesen erről is kell majd tárgyalni.

— **Nátha és köhögés** gyötrik ismét az emberiséget. A természet azonban nem hagyott tehetetlenül bennünket s többféle gyógyszert adott ezen betegségek ellen, melyek között a leghatásosabb és leggyorsabban segít a *Sirolin-Roche*. Ezen kellemes ízű, teljesen méregmentes szer megszünteti a náthát és köhögést, sőt súlyosabb természetű tüdőbajt is a legrövidebb időn belül; emeli az étvágyat és indirekt úton a testsúlyt, s ott, hol a betegségnél láz mutatkozik, az ezen szer rendszeres használata mellett, szintén elmúlik. Ennél fogva a *Sirolin-Roche* különösen a jelen időszakban egy családnál se hiányozzék, hogy a kezdetleges tüdőhurutnál is használva, annak továbbterjedését megszüntesse. Ezen szer kapható minden gyógyszerárban.

— **A Nagysárosi Múmalom** munkái vasárnap, július 29-ikén beszüntették a munkát. Béremelést és vasárnapi munkaszünetet követeltek. A vezérigazgatónak azonban mihamar sikerült a munkásokkal megállapodásra jutni, miután a különféle munkához képest a béreket 20, 30 és 40 fillérrel felemelte. A vasárnapi munkaszünetről a munkások lemondtak s az üzem ismét szakadatlan folyamatban van.

— **Herélt lovak eladása.** A m. kir. áll. méntelep állományából augusztus 13-ikán d. e. 10 órakor a marhavásártéren 5 drb herélt ló kerül árverésre.

Tüdőbetegségek, hurutok, számköhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.
Mint hogy értékesen utazásokat is kínálunk, kérjen mindenképp „Roche” eredeti csomagolást.
F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

Sirolin
Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

„Roche”
Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona.

— Sikerült amatőr-felvételek előállításához jó minőségű fényképezési szerek szükségeltetnek. Gyári áron kaphatók Cattarinonál Eperjesen.

— Az eperjesi vértörvényszék áldozatainak emlékére újabban adakoztak:

A 226. számú gyűjtőben Hosszúfaluról: A hosszúfalvi-fürészmezei ev. egyház 1 kor.-t; Bartos Pál Oláh-patak 2 kor.-t; Keczer Miklós Budapest 500 kor.-t.

A 307. számú gy.-ben Nagyszalókról: Ág. hitv. ev. egyház, Faix Mihály, Fiedler Mátyás 1—1 koronát; Weszter P. 2 koronát; Pater Róbert, Kusch János, Forberger Márton 50—50 fill.-t; Breuer Jakab, Johann Breyer, Martin Kozempel, Blasy János, Gotthardt Martin, Schmidt Johann, Czopusch Johann, Guhr Johann, Kinszky Samu, Krebsz Pál, Loisch Jakab, Vilim Johann, Paul Pater, Scherfel Johann, Kinszky Márton, Bugsch Johann 40—40 fill.-t; Renner Hermin 30 fill.-t; Johann Breuer, Hönsch János, Laser Jakob, Hunsdorfer Susana, Roth Martin, Ambrózy, Reich Róbert, Weszter Emilie, Weszter Martin, Forberger Márton, Kaul Jakob, Gotthardt János, Reich Jakob, Gotthardt Márton, Wittwe Mária Horway, Peter Julianna, Kinszky Mária 20—20 fillért; Bekes Mária, Weisz Katalin, Guhr Martin, Wittwe Szirah 10—10 fill.-t; összesen 17 kor. ebből (a gyűjtővek és postaköltség címén) levonva 1 kor. 12 fill. t: marad 15 kor. 88 fillér.

A 90. sz. gy.-ben Kassáról: A gimnázium és reál VII. oszt. 6 kor.-t; I. oszt. és IV. oszt. 460—460 kor.-t; III. oszt. 3 kor. 90 fill.-t; II. oszt. 3 kor. 12 fill.-t; V. oszt. 2 kor. 40 fill.-t; VIII. oszt. 2 kor.-t; VI. oszt. 1 kor. 40 fill.-t; ág. h. ev. polg. leányiskola 5 kor. 20 fill.-t; ág. h. ev. elemi iskola 5 kor.-t; Mohr Béla ev. lelkész 2 kor.-t; összesen 40 kor. 22 fillért.

Kobiceka János Toporc 10 kor.-t.

A 245. sz. gy.-ben adakoztak: Kövi ev. egyház, Dapsy Béla, Gacsó Emil 2—2 koronát; Jerem Aurél, Petrenkó János, Kövi község előjárósága 1—1 kor.-t; összesen 9 kor.-t.

A 233. sz. gy.-ben Sajókaszáról: Br. Radvánszky Béláné 10 koronát; Gyimóthy Károly, Csaba Gyula 2—2 kor.-t; Kellner Károly, Batta István, Kiss Pál, Leskó Béla 1—1 kor.-t; összesen 18 kor.-t.

Goldperger János Klazány 2 kor.-t.

A 296. számú gy.-ben Sajógömörből: Záhonyi J., Sarudy Gyula, Benere Samu 1—1 kor.-t; Weisz Samu, Hegedűs János, Szabó Márton 50—50 fill.-t; összesen 4 kor. 50 fillért.

A 142. sz. gy.-ben Késmárkról: Ev. lyceum tanári kara 10 koronát.

Welky János Gömörhosszúszó 5 kor.-t.

A 321. sz. gy.-ben Pazdicsról: Ág. h. ev. egyház 2 kor.-t; Kozlay József 1 kor.-t; összesen 3 kor.-t.

A 335. sz. gy.-ben Matheócsról: Ág. h. ev. egyház 5 kor.-t; br. Podmaniczky Géza Kiskartal 20 kor.-t; Roháts Lajos ev. lelkész gyűjtése 9 kor.; összesen 34 kor.-t.

A 101. sz. gy.-ben: Kósch Árpád Eperjes 5 kor.-t.

A 299. sz. gy.-ben Ratkóról: Ratkói ev. egyház, Ratkó város 4—4 kor.-t, Hallát János ev. lelkész 2 kor.-t; Muraközy Gyula, Danis Márton 1—1 koronát; N. N., Koszka Lajos 40—40 fill.-t; Panik Lajos 30 fill.-t; Danis János, Hrvol Imre, Gall Adolf, Bradovka Pál 20—20 fill.-t; összesen 13 kor. 90 fillért.

A 354. sz. gy.-ben: Lombos Alfréd Zombor 1 kor.-t.

Divald Kornél Budapest 4 kor.-t.

Összesen 678 kor. 50 fillér. Eddigi kimutatásunk 1848 kor. 27 fillér.

Végösszeg 2526 kor. 77 fillér.

Eperjes, 1906. augusztus hó 1-jén.

Dr. Flórián Károly s. k.,
koll. pénztáros.

— Sok ezer szenvedő nem veheti igénybe vagy az évszak alkalmatlan volta, vagy a nagy költségek miatt a karlsbadi és marienbadi gyógyforrásokat belső bajainak orvoslására; mindezen akadályok ma már nem gátolják a sikeres gyógyulást, mert a Schmidthauer-féle igmándi keserűvízben egy oly hazai ásványvízünk van, mely a külföld hírneves forrásait nemcsak pótolni képes, de gyógyhatásában azokat tetemesen felül is mulja. Az igmándi keserűvíz eddig az egyedüli, melyben tudományos alapon a rádium jelenléte mutatott ki, s ezen nagyjelentőségű felfedezés nyújtja magyarázatát azon csodálatos gyógyerőnek, a mely ezen ásványvízben rejlik. Mint ivókúra otthon bármely évszakban reggelenként fél pohárral használva, kitűnő eredménnyel használható gyomor-, bél- és vérébajokban, úgy

elkövérédés, szívvelhajasodás s azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdaganat, cukorbetegség, aranyér, csúsz- és köszvény, vérbőség, s egyéb belső szervezeti bajokban kiválóan nagy értékű, mint ezidő szerint a legjobb természetes és ártalmatlan hashajtó. Az igmándi keserűvíz minden jobb gyógyszer-tár- és fűszer-üzletben kapható kis üvegben is 30 fillérért, nagy-üveg 50 fillér.

— Gombamérgezés. Fischer kályhagyári főtisztviselő családjának valamennyi tagja az eperjesi piacon vásárolt gomba élvezete után hirtelen mérgezési tünetek között megbetegedett. A gyorsan előhívott orvos tényleg gombamérgezést konstatait. Az alkalmazott ellen-szerek hatása alatt a megmérgezett család tagjai csakhamar jobban lettek. A mérgezőgombát elárúsító parasz-asszonyt rendőrségünk keresi.

— Az ellenőrzési szemlék elmaradnak. A közös fő- és utószemlék, valamint honvéd-ellenőrzési szemlék — mint már említettük — az idén valószínűleg elmaradnak. A szemléket azért nem tartják meg, mert az erre kirendelt katonai és polgári hatóságok a sorozásokkal lesznek elfoglalva.

— Amateur-fényképezésnek! Általánosan elismert kitűnő szalon- és úti-fényképezési készülékek, felülmúlhatatlan minőségű pillanat-kéziapparátusok, valamint mindenféle fényképezési cikkek Moll A. cég-nél (Bécs, Tuchlauben 9., cs. és kir. udvari szállítónál) kaphatók. Ezen üzletág alapított 1854-ben. Kivánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

— Automobil-baleset Bártfán. Az első automobil, a mely közlekedési eszköz akart lenni Bártfa város és a fürdő között, meghozta már a maga balesetét. László Fülöp vállalkozó automobilján Arányi Dezső bártfai városi tanácsos és Löbl N., a vállalat egyik hivatalnoká kirándultak Zboró felé. A midőn a zborói első híd elé értek, több szembejövő társzekerrel találkoztak. Három szekér kitért az automobilnak, de a negyedik lovai megijedtek és nem akartak tovább menni. A szekér a hídon keresztben helyezkedett el, úgy, hogy az automobilnak alig jutott hely, a hol keresztül haladhasson. A vezető látva ezt, minthogy az automobil megállítani nem tudta, erősen balra irányított, de e közben, szerencsétlenségre, az automobil oda vágódott két útvédő oszlophoz és azokat letörve, utasaival együtt az öt méter mélységű árokba zuhant. A vezető több kisebb sérülést szenvedett, Löbl pedig mindkét kulcsontját összetörte. Arányi Dezsőnek semmi baja nem történt. Az automobil erősen megrongálódott. Löblt még aznap este Budapestre szállították.

— Berukkolás. Az idén nem október, hanem augusztus hó 1-jén fűjták meg azt a bizonyos trombitát, a melynek nem éppen kellemes hangjára be kellett rukkolni katonának a bevált legénységnek. Pár nap óta lehet már látni városunkban a bevonuló legénységet, a mint lehorgasztott fővel, vállukon kicsiny ládikóval, hosszú sorjában baktatnak a kaszárnyák felé. A tartalékosok sem maradtak ki a sorból. Egy-egy csomó behívó jóformán naponként érkezik a város katonai osztályához, a melyek nagyjából augusztus 1-jére, 5-ikére és 26-ikára hívják meg katonásdira a tartalékosokat.

— Tömeges kivándorlás. Július 28-ikán este a 7 óra 10 perczkor Oderberg felé indult vonat elindulásánál mozgalmas, de szomorú jelentőségű képet nyújtott az eperjesi pályaudvar. Nem kevesebb, mint 40 javakorabeli munkasember mondott búcsút a hazai földnek és vette útját a tengerentúli csabító Eldorádóba, Amerikába. A kivándorlók mind eperjesi polgárok voltak. Hozzá tartozók — száznál is többen lehettek — könnyezve, zokogva búcsúztatták el új hazába kelő kenyéradójukat. A megható jelenetnek sok szemlélője akadt. Szomorú idők, szomorú jelek!

— A Pesti Napló ideai ajándéka, az 1906. évi karácsonyi albuma kiállítására tényével felül fogja múlni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötet külön volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyik remek díszművek voltak. A PESTI NAPLÓ ideai ajándékkönyve Rakóczi-Album lesz. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharc eleven krónikáját. És meg fog szólni ebben a kötetben a kor költészete és izzó muzsikája. Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon hívul a sokszorosító művészet egész sor több színnyomású képen fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a

magyar iparművészet elsőrangú mesterére bízzák. Ez az új páratlan díszű ajándékot megkapja karácsonyra a PESTI NAPLÓ állandó előfizetőin kívül minden új előfizető is, a ki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a PESTI NAPLÓ-ra előfizet, illetve a ki karácsonyig legalább egy fél évi díjat befizet és egy további fél évi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módzatokra vonatkozólag a PESTI NAPLÓ kiadóhivatala Budapestben, VI. ker., Andrássy út 27. sz.

— Úttörő sporttutajozás a Hernádszorosban. A Hernádnak eddig megközelíthetetlen szorosait csak az elmúlt télen kezdték turisták a folyó jegén bejárni; mult vasárnap pedig tutajjal próbálkozt meg elsőnek a Hajts-család négy tagja. Vonati összeköttetések és fényképezési okokból az nap csupán a letálfalvi malomig jutottak. A siker által felbátorítva, másnap a nehezebb terepen 3 férfi és 3 nő terhelte meg a tutajt, mely elején rendkívüli akadályokkal küzdött, négy személyt azonban a Béla-patakánál kezdődő útig elszállított. Alább a Ludmanka aláhullott sziklatömbjei állották útját, de más akadályllyal együtt sem tartották vissza a Hajts-fivérek, hogy tutajokat a sümegi gátig vezessék. Tapasztalataik szerint nagy víz-állás idején jól szerkesztett tutajjal, melyen vízátlatlan láda van erősítve, továbbá éles baltával, emelőrudakkal és erős csákyakkal felszerelve, három sportkedvelő izmos férfi úszórúhában vállalkozhatik e bár nem kényelmes, de annál érdekfeszítőbb útra.

— Hogy a természetellenes szomjúság, terhes gyomorsav és gyakori hasmenés a gyarmatkávé élvezetének következménye nem, oly általános ismert tény, mint annak káros hatása az egész idegrendszerre. Miért túrjunk tehát nyugodtan oly következményeket, melyek annyira hátrányosak egészségünkre, s gyakran a váratlan szívvelhűdéshez vezetnek, a mikor a készítés némi változtatásával azok teljesen elkerülhetők! Keverjük a gyarmatkávé, ha egészen lemondani nem akarunk róla, felerészben Kathreiner-féle Kneipp-malátakávéval, miáltal fűszeres, jóízű és egészséges kávéital nyerünk. Immár tizenöt éves tapasztalat és a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé folyton növekvő kedveltsége ezt teljesen igazolja. Gyermekeknek azonban, nemkülönben betegek- és gyengélkedőknek, kiknek a gyarmatkávé élvezete orvosilag eltiltatt, ajánlatos a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé használata minden más keverék nélkül, mivel sájtatos gyarmatkávé íze által kitűnően ízlik és a mellett táperős és vérképző.

— Az anyakönyvi hivatal heti kimutatása. Születtek: Volf Anna r. k., Tomas Anna r. k., Urbán Margit r. k., Miklós Gizella g. k., Hricz Verona r. k., Fuchs Aranka izr. — Meghaltak: Gabcsó Zsuzsanna r. k., 30 éves; Schlesinger Jakabné ág. h. ev., 55 éves; zarnói Zsarnay Árpád r. k., 38 éves. — Házasságkötés nem volt.

Felelős szerkesztő:
Dr. Raffay Ferencz.

Kiadótulajdonos:
Kósch Árpád.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVÍZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

esterére bízzák. Ezt megkapja karácsonyra kívül minden új egy évre megszaki...

Hernádszorosban. tetlen szorosait csak a folyó jegén be próbálkozott meg...

szomjúság, terhes és a gyarmatkávé általánosan ismert egész idegrendszerre...

ti kimutatása. Sz. Anna r. k. Urbán Hricz Verona r. k. Gabcsó Zsuzsánna ág. h. ev. 55 éves; éves — Házasság-

szony gondos- mulk a csa- boldogsággal r-féle ta kávé szere révén előmozdít- és- alhetetlenebb háztartásnak! ngulyoz- athreiner magokat sje gygyvel.

Kiadótulajdonos: Köschi Árpád.

OSZER.

Foulard-selyem 65 kr.-tól 3 frt 70 kr.-ig méterenkint, blusra és ruhára. Frankó és már megvámolv házhoz szállítva. — Gazdag mintaválaszték postafordultával. Henneberg selyemgyáros, Zürich.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes-hévívíz gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénasavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belégzési kúra. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényénél, a cukros húgyárnál, az emésztési és lélegzési szervek hurutainál Lithion-forrás

SALVATOR

Kétfő alkalommal használják. E forrás kiváló tulajdonságai

- Húgyhajtó hatása. Kellemes ízű. Vasmentes. Könnyen emészthető. Teljesen tiszta. Állandó összetételű.

Háló rangu gyógyvíz és diatetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetnyekben vagy húgsavas vesekövek lépéződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyszeredényekről szóló bizonylatok s egyéb forrásleírások ingyen, bérmentve állnak rendelkezésre.

Kapható ásványvízkereskedésekben vagy a Salvator-forrás igazgatóságánál Eperjesen.

Egy igen jó vizsla tanonc 50 frtért eladó. Soltész Sándor, Lipnik-pusztá. — p. Kapi.

Teljesen pótolják a külföldi likőröket Schrank Béla

gőzerőre berendezett likörgyáranak elismert jó gyártmányai Esztergomban.

Legnagyobb versenyképesség!

Képvisele: Lindner J. Mór, Eperjes.

Különleges gyártmány: Triple Sec „Comme il faut”.

Seidmadrucke e' elegante und leicht ausführbare Toiletten.

WIENER MODE

Mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“ jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Modebildern, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen.

Vierteljährlich: K 3.30 = Mk. 2.80.

Gratisbeilagen:

- „Die praktische Wiener Schneiderin“ und „Wiener Kinder-Mode“ mit dem Beiblatt „Für die Kinderstube“ sowie „Schnittmusterbogen“.

Schnitte nach Maß. Als Begünstigung von besonderem Wert liefert die „Wiener Mode“ ihren Abonnentinnen Schnitte nach Maß für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl lediglich gegen Ertrag der Spesen von 30 h = 30 Pf. unter Garantie für tadelloste Papien. Die Anfertigung jedes Collettedükes wird durch jeder Dame leicht gemacht. Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und Postämter sowie der Verlag der „Wiener Mode“, Wien 62, Sumpendorferstraße 87, unter Befugigung des Abonnementsbetrages entgegen.

Egy Kassewits János fűszerkereskedésében, Kiszszében.

1868 óta forgalomban. Berger-féle gyógy-kátrány-szappan, orvosok tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában ismert.

mindennemű bőrkütegek ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, előfűlt kútegek, egyesí- tén orvosság, ótvár, fagydar, löbzadás, for- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a fin- kátrány- nak 40%-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány- szappanoktól lényegesen különbözik. Idült bőrhelyeségeknél ikerrel alkalmazatik a kátrány-szappan „ével”.

Berger-féle kátrány-kénszappan. Mint gyögebb kátrány-szappan az arany- tisztítási tulajdonságai elavoltatásra, a gyarmat-eknek valamennyi fajhozozó alu- telu- molhatlan bőrtisztító, mosó- és fűrés-szappan mindennapi használati czélra! 6131

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan 25% glicerín-tartalommal és finom illattal. Mint kiváló bőrtápoló szer kitűnő eredménynyel használatik továbbá:

Berger-féle borax-szappan. Kútegek, napváltás, sepekt, mitesor és egyéb bő- baj ok ellen.

Am minden fajnak 70filler használati u- stással együtt. A vásárlásnál hátróztalan Berger-féle kátrány-szappant és borax-szappant kérjen és adozza meg az itt látható védjegyet a G. Hell & Comp. cégjegyzését minden cím- ken. Kétfőtve díszok levéllel! Bécsben 1868-ban és aranyéremmel a párisi világiállításon 1900.

Minden egyéb gyógy- és egészség szappan, mely Berger-féle gyártmány, a minden szappanhoz mellékel használati utasításon fel van sorolva.

Kapható minden gyógytárban és hasonló üzletben. Nagybau: G. Hell & Comp., Wien 1., Biberstr. 8. Magyarországi ártaktár: Forók József gyógyzertára, Budapest, Király-u., Thallmayer és Seitz, Franz-ut- a. Kiszszében Magyarországi összes gyógyzertárakban.

Kapható Eperjesen Korn Vilmos úr gyógyszer- tárában, valamint Magyarország összes gyógyzertárakban.

Zuverlässiger junger Mann

ledig, militärfrei, der deutsch-, ungarisch- und slovakischen Sprache mächtig, mit flotter Handschrift, findet als Beamter bei einem monatlichen Gehalt von Kronen 130.— Stellung. — Offerte in dieser 3 Sprachen mit Zeugnissabschriften, Sitten-Zeugniss und Fotografie sind an Hogó Ludwig, Ratibor, Preussisch-Schlesien zu richten.

Advertisement for Köschi Árpád's printing and bookbinding business in Eperjes. It features the text 'KÖSCH ÁRPÁD KÖNYVNYOMDÁJA PAPIRRAKTÁRA EPERJESÉN.' and lists various services like book printing, binding, and stationery. It also includes illustrations of a printing press and a building.

Kiadó lakások.

Kálvária-út 2. sz. alatt, a volt Floegel-féle kertben épült sarokházban egy **4 szoba**, fürdőszoba, veranda, konyha, kamra és a szükséges mellék-helyiségekkel és kis kerthasználattal; továbbá egy **2 szoba**, előszoba és mellék-helyi-ségekből álló lakások f. é. **október hó 1-jétől** kiadók.

A lakások teljesen modernül vannak építve, vízvezetékekkel ellátva. Az összes szobákban parket-padló. Az ablakok kitámasztó faredő-nyökökkel ellátva stb. A lakások külön bejárat-tal, udvarral és padlással rendelkeznek.

Bővebb felvilágosítást nyújt **Cattarino S.** papírüzlete, Eperjes, Fő-utca 78.

Cook & Johnson

amerikai szabadalmazott

Tyúkszem-gyűrűi

(törv. védte)

ma az egyedüli szer, melyek az oly iszonyatos tyúkszemfájdal-makal azonnal megszüntetik és minden lüskét eltávolítanak!

Ma a világ legjobb szere!

Minden szenvedőnek ajánlható!

1 darab 20 fillér, 6 darab 1 korona.

Kapható Eperjesen:

„A szerencséhez”, „Az aranyshoz” és „A Szentháromság-hoz” címzett gyógytárakban, valamint a monarchia összes gyógytáiraiban és droguériáiban.

Elköltözés miatt jutányos áron eladó azonnal ház,

mely öt szobából és a szükséges mellék-helyi-ségekből áll; van hozzá folyófürdőházzal be-rendezett szép gyümölcsös- és virágos-kert.

Bővebbet Alsó-körút 33. sz.

== Egyesületek, intézetek figyelmébe!! ==

Teljesen jókarban lévő, hosszú, hangverseny-

zongora

400 koronáért eladó.

Bővebbet: dr. Flórián Károlynál, Eperjes, Árok-utca 26.

Dobó-Pétermező községben, a héthársi vasúti állomástól 10 percnyire, egy

urasági birtok

megfelelő lakással és gazdasági épületekkel 1907. évi április hó 1-jétől 6 évi időtartamra haszonbérbeadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál *Dobay Imre*, Tarczadobó, u. p. Héthárs.

Azonnal kiadó a Fő-utca 40. szám alatti üzlet.

A szépség egyik főkelléke a szép arczbőr!

Minden hölgynek médjában áll ezt megszerezni a FÖLDES-féle

Margit-Crème

csodás hatású arczkenőcs használata által.

A Margit-crème egy renkívül finom, kellemes illatú vegyszer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha borsnyzerű tapintatot ad, 10-20 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltünteti szepit, májfoltot és mindenemü börtisztatlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen krémnek hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatúvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellen-kezőleg: annak fényét, mint a puder, elveszi, minélfogva csappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermeked üdésget, tel-seget, bársnyerszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer.

Legényegesebb előnye, hogy **higányt, őlmot nem** tartalmaz és így teljesen ártatlan.

Ára egy tégelynek 2 kor., kis tégelynek 1 kor.

Margit-szappan 70 fill., Margit-puder K. 1 20

Margit-fogpép 1 K., Arczvíz 1 K.

Készíti: **FÖLDES KELEMEN** gyógyszerész ARADON.

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

KAPHATÓ:

Barts Emil, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógy-szertárakban és Pálesch Árpád droguériájában.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomor-görccs és gyomorbé, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettnek!

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sós-borszesz nevezete-sen mint fájdalomcsillapító bedörzsolési szer köszvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinél legismer-tebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyer-mek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és ápo-lására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-szétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítettnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírá-sával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Elektrotechnikai szakiskola

laboratoriummal és tanműhelylyel.

Technikai tanintézet az egész elektrotechnika és gépépítés számára.

POZSONY, Vallon-utca 14. szám.

Szeptember 3-ikán kezdődnek a beiratások azok számára, kik két tanév alatt gyakorlatilag s elméletileg képzett

elektrotechnikusoknak (gyári hivatalnokoknak stb.)

óhajtják magukat kiképezni.

Előképzettség 3-4 középiskola. Életkor 15-30 év.

Internátussal kapcsolatosan.

A villamosságnak mint hajtó-, illetve világítóerőnek folyton növekvő használatba-vétele kell, hogy a t. szülők figyelmét fiaiknak ezen ép oly szép, mint kilátásteljes életpályára való terelése mellett a fenti tanintézetre különösen fordítsák.

Az igazgatóság ingyen szolgál minden további felvilágosítással, illetve programmal.

Az igazgatóság.

Mayer gépgyár Vas- és Fémöntöde R.-Társ.

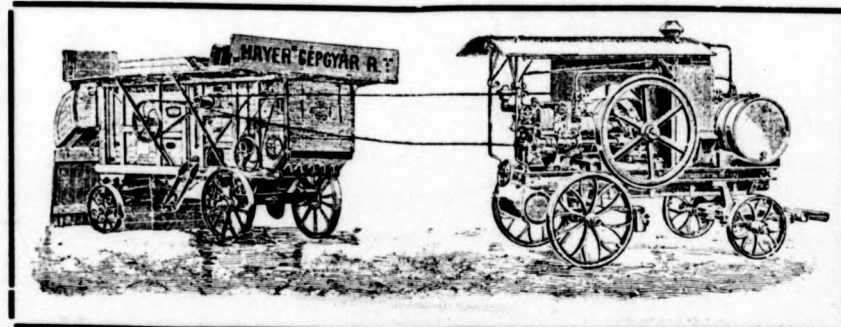
SZOMBATHELY. BUDAPEST, Váci-körút 61. szám.

HAZAI GYÁRTMÁNY.

Külön:

**Malomépítészeti.
Motorosztály.**

Kitünő munka!
Kedvező feltételek!

ALAPÍTTATOTT 1850.

Mindennemü

**Gazdasági gépek
gyártása.**

Árjegyzék kívánatra ingyen és bér-mentve küldetnek.

Azonnal szállíthatók még: Osborne MAROKRAKÓ ARATÓGÉPEK. FÜKASZÁLÓK Cséplőkészletek: 3 PH. 22", 4 PH. 27", 6 PH. 800 mm., 8 PH. 900 mm., 12 PH. 48" és minden más gazdasági gépek legújabb és legjobb kivitelben.